

Vincent en de centen

Was Vincent een arme sloeber? En had hij een gat in zijn had? Van collega-gids Yvonne van der Ham krijgen wij regelmatig interessante Van Gogh-kwesties voorgeschoteld. Deze keer liggen er vragen over Vincent en de centen op ons bord. Belangrijk is dan om te weten wat de huidige koopkracht is van de bedragen die in het verleden zijn genoemd rondom Vincent van Gogh.

Vincentre-gidsen staan tijdens hun rondleiding graag even stil bij het herinneringsmonument voor Vincent van Gogh aan de Berg, dat op 30 juli 1932 is onthuld in het bijzijn van Vincents zus Elisabeth. Vaak vertellen zij op die plek dat de gemeente Nuenen in 1932 **fl. 50,00** heeft bijgedragen aan dit monument van

Van Gogh-monument in Nuenen (1932)

de beeldhouwer Hildo Krop. Dat lijkt nu erg weinig en daarom vragen veel bezoekers tijdens onze rondleidingen zich af hoeveel dat bedrag nu, in 2014, zou zijn geweest? Als je daarnaar zoekt op internet ¹⁾, dan kom je tot de ontdekking dat die 'vijftig gulden' van toen op dit moment toch zo'n **450 euro** zou zijn geweest (ofwel bijna duizend gulden). Op dit moment is ons niet exact bekend wat de totale kosten zijn geweest van dit herdenkingsmonument.

Maar de gemeentelijk bijdrage daarvoor was in de tijd van de onthulling blijkbaar toch ook weer niet zó gering als het nu lijkt.

Nog belangrijker dan dat bedrag is overigens de afkeurende houding t.a.v. de levensbeschouwing van schilder Van Gogh die uit het raadsbesluit van toen spreekt...

'De rode wijngaard'

Een andere vraag die ons is voorgelegd, betreft de huidige waarde van de **400 Franse franken** die in 1890 betaald zijn voor het schilderij "*De rode wijngaard*" van Vincent van Gogh. Dit werk wordt vaak genoemd als het enige schilderwerk van Van Gogh dat tijdens zijn leven zou zijn verkocht.

Vaak "betaalde" Vincent met zijn tekenwerk in natura voor bijvoorbeeld zijn huur maaltijd of tabak. Zijn Oom, boekhandelaar C.M. van Gogh, gaf hem ook opdracht tekeningen te maken waar hij fl 2,50 per stuk voor betaalde (nu 28 euro per stuk). Los daarvan, die 400 franken zouden op dit moment toch een waarde vertegenwoordigen van bijna **2500 euro**. In 1888 had de oude Franse frank namelijk een waarde van ongeveer fl. 0,50.

De rode wijngaard (1888)

De vierhonderd franken die de Belgische kunstschilderes Anna Boch, een zus van Vincents vriend Eugène Boch, een paar maanden voor zijn dood aan Vincent betaalde, stond toen dus gelijk aan fl. 200 gulden. En dát bedrag heeft nu een 'koopkracht' van bijna 2500 euro. Dat er voor dit schilderij 'La vigne rouge' later, tijdens een verkoopveiling, vele malen meer voor is betaald, is natuurlijk een geheel andere zaak. Vincent schilderde dit werk eind oktober 1888 tijdens zijn verblijf in Arles, als tegenhanger voor 'De groene wijngaard'. Het is nu te bewonderen in het Pushkin-Museum in Moskou.

Maandelijksse toelage

Het is in dit verband ook interessant om te weten wat de regelmatige toelage die Vincent van zijn broer Theo vanuit Parijs ontving nu waard zou zijn. Het is bekend dat Theo hem al in de periode dat Vincent in Den Haag woonde ongeveer 100 Franse franken per maand toestuurde. De gemiddelde arbeider verdiende toen 20 franken per week, dat is zo'n 80 franken per maand. Vincent had een besteedbaar "inkomen" dat vier keer zo hoog lag als van een Nuenense wever in zijn tijd. Vincent zou er dus mee rond moeten kunnen komen. Bovendien ontving hij uit Parijs ook nog zendingen van zijn favoriete (dure) tekenpapier. Volgens de site die ik gebruikte voor deze berekeningen, zou de broederlijke financiële bijdrage nu toch zeker een koopkracht hebben van zo'n dikke **500 euro** per maand... In de periode dat Vincent in Den Haag samenwoonde met Sien Hoornik en haar kinderen vroeg Vincent zelfs 150 frank aan Theo, dat was bijna de helft van zijn gehele Franse salaris.

We moeten hierbij wel in ogenschouw nemen dat de maatschappij nu, en vooral de sociale omstandigheden, geheel anders zijn dan in de tijd van Van Gogh.

In de jarenlange briefwisseling tussen Vincent en Theo speelde deze toelage vaak een rol, waarbij Vincent telkens vroeg om een aanvullende bijdrage.

Vincent beschouwde dan ook al zijn werk als eigendom van Theo dat hij in Parijs mocht verkopen. Hij schreef Theo welke rampen hem zouden overkomen, als hij niet méér geld kreeg: de schande, de ontmoediging, de ziekte, de depressies... En intussen bleef Vincent geld uitgeven. Hij maakte nooit een begroting en hij spaarde niet. Maar gelukkig gebruikte hij het grootste gedeelte van zijn (gekregen) geld voor benodigdheden voor de vele schilderijen en tekeningen die hij in zijn leven maakte.

Gerard Netten en Remmet van Lutervelt, Vincentre-gidsen

1) Voor het omrekenen van bedragen in guldens naar huidige koopkracht gebruikten wij de site: <http://www.iisg.nl/hpw/calculate-nl.php>